

NBC-001-0014160 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2017

Sanskrit : Paper-VIII(B)

(महाकाव्य कुमारसंभवम् - सर्ग-५)

(Optional) (द्वितीय गौण)

(Elective-II) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014160

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोऽपि पञ्च श्लोकानि अनुवाद करो : ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following verses : 8
- (१) तथा समक्षं दहता मनोभवं पिनाकिना भग्नमनोरथा सती ।
निनिन्द रूपं हृदयेन पार्वती प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारुता ॥
- (२) विरोधिसत्त्वोज्झितपूर्वमत्सरं द्रुमैरभीष्टप्रसवार्चितातिथिः ।
नवोटजाभ्यन्तरसंभृतानलं तपोवनं तच्च बभूव पावनम् ॥
- (३) तमातिथेयी बहुमानपूर्वया सपर्यया प्रत्युदियाय पार्वती ।
भवन्ति साम्येऽपि निविष्टचेतसां वपुर्विशेषष्वतिगौरवाः क्रियाः ॥
- (४) असह्यहुंकारनिवर्तितः पुरा पुरारिमप्राप्तमुखः शिलीमुखः ।
इमां हृदि व्यापतपातमक्षिणोद्विशीर्णमूर्तेरपि पुष्पधन्वनः ॥
- (अ) नीचेनाभांथी कोऽपि पञ्च श्लोकानि संदर्भ सहित समझावो : ६
- (B) Explain with reference to context any **two** of the following : 6
- (१) क इप्सितार्थस्थिरनिश्चयं मनः पयश्च निम्नाभिमुखं प्रतीपयेत् ।
- (२) शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।
- (३) न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत् ।
- (४) कामवृत्तिर्वचनीयम् न ईक्षते ।

- ૨ કાલિદાસની કૃતિઓનો પરિચય આપી, કાલિદાસના સમય અંગે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Give the introduction of the works of Kalidasa and discuss about the time of Kalidasa. 14

અથવા/OR

- ૨ કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની મુખ્ય વિશેષતાઓ વર્ણવો. ૧૪
- 2 Describe the main peculiarity of the poetic style of Kalidasa. 14

- ૩ કાલિદાસકાલીન સમાજજીવન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a detailed note on the સામાજિકજીવનમ્ of Kalidas's time. 14

અથવા/OR

- ૩ 'કુમારસંભવ'ના પાંચમા સર્ગનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate the general aspects of the 5th સર્ગ of the કુમારસંભવમ. 14

- ૪ કુમારસંભવના પાંચમા સર્ગમાં બ્રહ્મચારી અને પાર્વતી વચ્ચેના સંવાદોની વિશેષતા ચર્ચો. ૧૪
- 4 Discuss the features of બ્રહ્મચારી-પાર્વતીયોસંવાદઃ according to 5th સર્ગ of the 'કુમારસંભવમ'. 14

અથવા/OR

- ૪ 'કુમારસંભવમ્'નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 4 Evaluate 'કુમારસંભવમ્' as a 'મહાકાવ્ય'. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short note on any two of the following : 14

- (૧) કાલિદાસસ્ય પ્રકૃતિનિરૂપણમ્ ।
- (૨) કુમારસંભવે પાર્વતીચરિત્રચિત્રણમ્ ।
- (૩) કુમારસંભવમાં શિવનું પાત્રાલેખન.
- (3) The character sketch of 'શિવ' in કુમારસંભવમ્.
- (૪) કાલિદાસ વિશેની દંતકથાઓ.
- (4) The legends about Kalidasa.